

IVJS infokiri märts 2024

Toimunud tegevused:

11.03.2024 – IVJS juhatuse koosolek

Eelseisvad tegevused:

6.04.2024 – Trofeede hindamine IVJS

20.04.2024 – Jahitunnistuse koolitus IVJS

21.04.2024 – IVJS üldkoosolek

1. Jahi- ja looduslaager Ida-Virus

Jahinduslik looduslaager noortele toimub sellel suvel 19.-21. juulini Ida-Virumaal.

Eelregistreeruda saab [siin](#). Registreeruda saab kuni 2. juulini.

Osalema on oodatud 12-15aastased loodushuvilised noored. Osavõtjaid mahub kokku kuni 25 inimest.

Osalemistasu on 100 eurot. Tasuda tuleks MTÜ Ida-Viru Jahimeeste Seltsi arvele EE092200001120022462. Selgituseks panna: laager + lapse nimi.

Täpsem info ja ajakava selgub mõne aja pärast.

Lisainfo: Peeter Hussar, tel 514 5123.

2. Eestis kütiti jahihooajal kokku 145 hunti

Lõppenud 2023/2024. jahihooajal kütiti Eestis kokku 143 hunti.

Keskkonnaameti andmetel kinnitati esmaseks küttemismahuks 144 hunti, teise osana lisaks 13 hunti ning 15. veebruaril veel 7 isendit eraldi Valga-Tartu ohjamisalasse. Seega kokku oli antud 164 hundijahiluba, millest realiseeriti 143.

KESKKONNAAMET

Hundi kütmine 2023/2024. jahiaastal seisuga

15.03.2024

Kütmine maakonniti

Maakond	Kütitud jahiajal
Harjumaa	17
Hiiumaa	
Ida-Virumaa	5
Jõgevamaa	3
Järvamaa	20
Läänemaa	11
Lääne-Viru	11
Põlvamaa	12
Pärnumaa	21
Raplamaa	12
Saaremaa	
Tartumaa	7
Valgamaa	4
Viljandimaa	7
Võrumaa	15
KOKKU	145

Kütmine ohjamisalade kaupa

Ohjamisala	Kütimis- maht (I osa)	Kütimis- maht (II osa)	Kütimis- maht (III osa)	Kütitud jahiajal	Veel küttida
Alam-Pedja	8	-4		4	
Harju	12			11	1
Hiiu					
Ida-Harju	10			7	3
Ida-Viru	7			4	3
Järva	12	10		22	
Lõuna-Läänemaa	7			7	
Lõuna-Pärnumaa	6	-3		3	
Lääne-Pärnumaa	10			10	
Lääne-Viru	9			9	
Põhja-Läänemaa	8			5	3
Põlva-Tartu	8	2		10	
Pärnu-Rapla	10	6		15	1
Pärnu-Viljandi					
Saare					
Tartu-Jõgeva	3			3	
Valga-Tartu	10		7	12	5
Viljandi-Valga	7			7	
Viru	5			4	1
Võru	12	2		12	2
KOKKU	144	13	7	145	19

3. Telli Ida-Viru pusa „JAHITAHE“

Meeste mõõdutabel

Size chart

Size	S	M	L	XL	XXL	3XL	4XL	5XL
1/2 chest	54,00 cm	57,00 cm	60,00 cm	63,00 cm	66,00 cm	69,00 cm	74,00 cm	80,00 cm
length from shoulder	66,00 cm	69,00 cm	72,00 cm	75,00 cm	78,00 cm	81,00 cm	83,00 cm	85,00 cm
sleeve length	62,50 cm	64,00 cm	66,00 cm	67,00 cm	68,00 cm	69,00 cm	70,00 cm	71,00 cm

Naiste mõõdutabel

Size chart

Size	XS	S	M	L	XL	XXL	3XL
1/2 chest	48,00 cm	51,00 cm	54,00 cm	57,00 cm	60,00 cm	63,00 cm	66,00 cm
length from shoulder	60,00 cm	62,00 cm	64,00 cm	66,00 cm	68,00 cm	70,00 cm	72,00 cm
sleeve length	72,00 cm	72,00 cm	72,50 cm	73,00 cm	73,50 cm	74,00 cm	75,00 cm

4. Hakkasid kehtima jahieeskirja muudatused

Vastavalt kliimaministri määrusele hakkasid 15. märtsist kehtima jahieeskirja muudatused, mis puudutavad hanede heidutusjahti, koprajahti ja osade linnuliikide väljavõtmist väikeulukite nimekirjast.

Muudetud jahieeskirja terviktekstiga saab tutvuda siin.

Muudeti suur-laukhane, kanada lagle, valgepõsk-lagle ja rabahane jahiaega. Muudatusega lubatakse lisaks sügisele jahiajale jahti ka kevadel, 15. märtsist 31. maini – nende lindude tekitatud põllukahjustustega põllumassiividel kahjustuste vältimise eesmärgil Keskkonnaameti kehtestatud tingimustel ja korra kohaselt.

Missugune see kord on, sellega saab tutvuda Keskkonnaameti vastavast korraldusest. See avaldatakse peagi Keskkonnaameti poolt.

Kaotati eelmisel aastal kehtima hakanud kopra aastaringne jahiaeg kahjustuste ärahoidmise eesmärgil maaparandussüsteemides (põllumajandus- ja metsakuivenduskraavid, eesvoolud alla 25 km² valgalaga). Muudatus on kliimaministeeriumi sõnul vajalik, et vältida tiinuse lõppfaasis või poegade ema loomade küttimist. Edaspidi on koprajaht 16. aprillist 31. juulini lubatud vaid kopra tekitatud kahjustuste korral Keskkonnaameti nõusolekul.

Sisuliselt taastati endine regulatsioon, mis kehtis kuni eelmise aasta suveni.

Arvukuse jätkuva vähenemise tõttu võeti jahilukite nimekirjast välja kuus linnuliiki: soopart (*Anas acuta*), rägapart (*Spatula querquedula*), tuttvart (*Aythya fuligula*), lauk ehk vesikana (*Fulica atra*), tikutaja (*Gallinago gallinago*), laanepüü (*Bonasia bonasia*). Kliimaministeeriumi väitel toetab muudatus ka ELi elurikkuse strateegia aastani 20301 eesmärkide elluviimist.

EJS-i tegevjuhi Tõnis Kortsu sõnul Eesti Jahimeete Selts seitsme linnuliigi väljavõtmisega ei nõustunud ja tegi ministeeriumile omapoolse kirja ettepanekutega. Sellega saab tutvuda siin.

„Hea on see, et kliimaministeerium arvestas jahimeeste ettepanekuga osaliselt ega võtnud seekordse muudatusega väikeulukite nimekirjast välja nurmkana (*Perdix perdix*)“, ütles Korts. „Kahjuks aga lühenes siiski jahieeskiri kuue linnuliigi võrra. Oleksime jahimeeste ja kodanikena soovinud nende liikide osas sisulist arutelu. Oleme jätkuvalt seisukohal, et jahipidamine nendele liikidele Eestis mingit ohtu ei kujutanud ja põhjused, miks nende arvukus väheneb, asuvad mujal.“

5. Arukate õpilaste akadeemias tutvustati jahindust

20. märtsil toimus Jõhvi põhikoolis Arukate Õpilaste Akadeemia piirkonna lõppmäng. AÕA eesmärk on innustada õpilasi süvenema enam täppis- ja loodusteaduste valdkonda, näidata selle võlusid ja seoseid reaalse eluga.

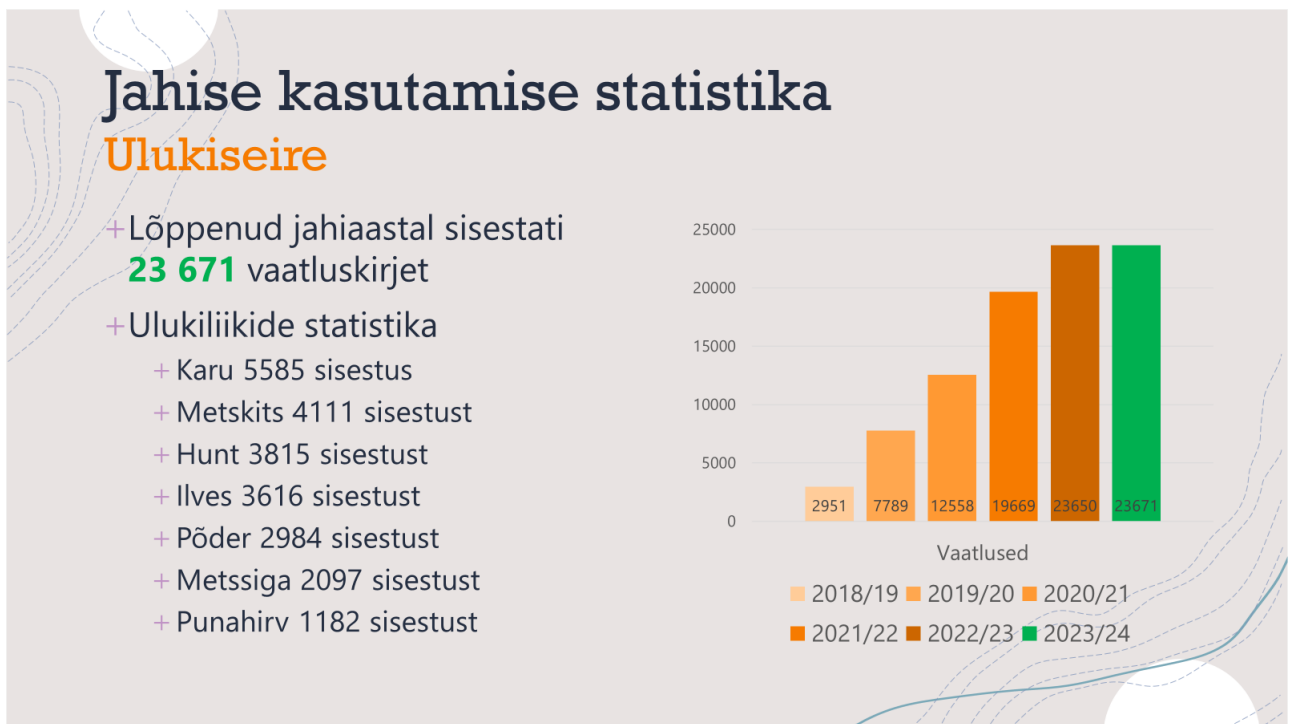
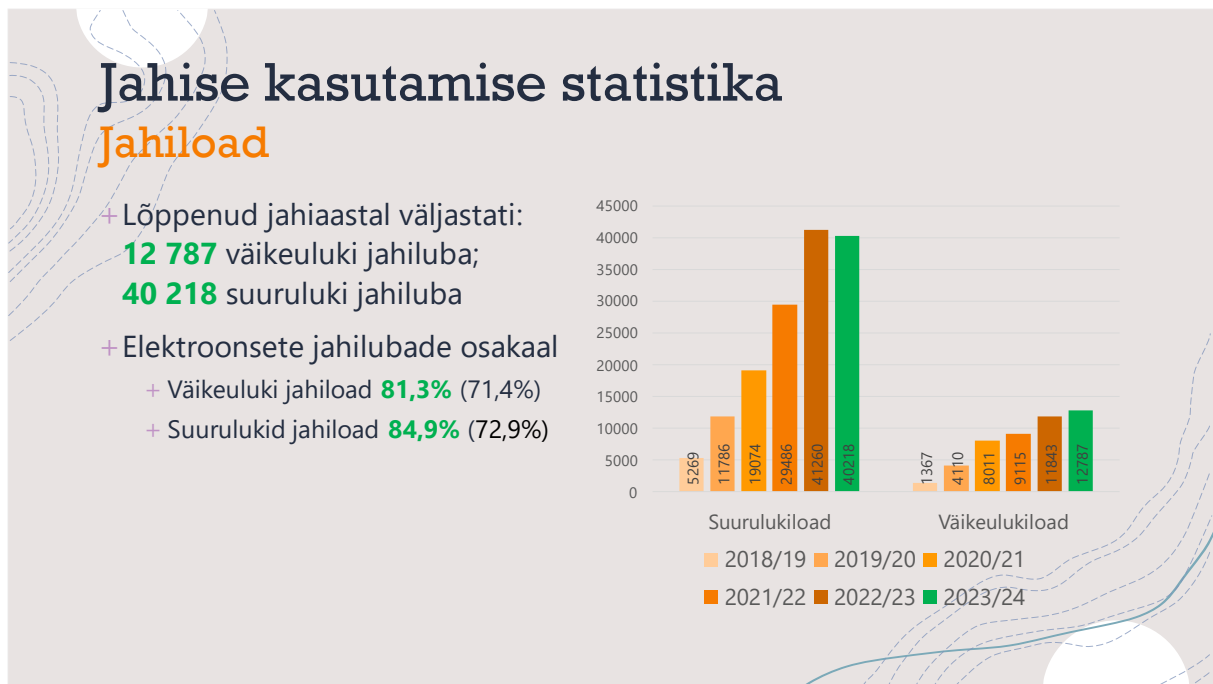
Igale etapile kutsutakse ka üks oma valdkonna asjatundja. Selle aasta viimasele etapile Jõhvi põhikoolis kutsuti võistlejatele tutvustama jahindust Ida-Virumaa jahimeeste seltsi esimees Marko Vinni.

Marko Vinni andis pooletunnise sissejuhatava loengu jahindusest ja tutvustas kuidas jahindus Eestis korraldatud on. Lisaks pidi külaline esitama ka võistluse viimase küsimuse, mis pidi seotud olema jahindusega. Viimasele küsimusele andis paljude võistkondade seast ainult üks võistkond õige vastuse. Õige vastuse andjatele oli külalisel kaasas ka kingitused, milleks oli Ida-Virumaa jahiraamatud. Loodame, et tulevased loodusteadlased ammutavad ka sellest ajaloo raamatust teadmisi edaspidiseks.

Oma ettekandes Marko rõhutas, et me jahimeestena oleme alati nõus tulema noorte ette ja tutvustama Eesti jahindust, et ühiskond mõistkas jahindust tervikuna paremini ja mõistetak, millega jahimehed igapäevaselt tegelevad. Seega oleme ka edaspidi kõikidele pakkumistele avatud.

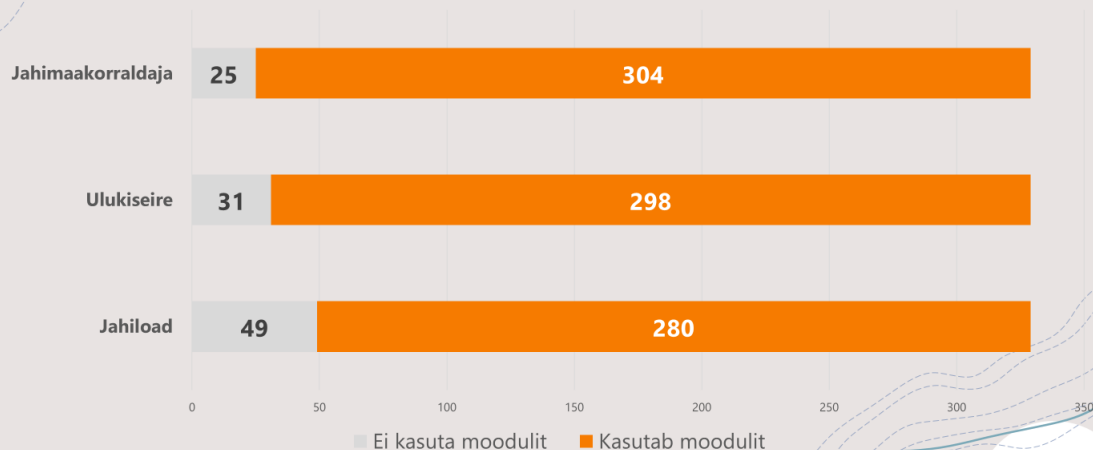

6. Infosüsteem „JAHISE“ info

Jahise moodulite kasutamine jahipiirkondade lõikes 02.2024

Viimased suuremad uuendused

- + Jahitunnistuste pikendamine Metsise keskkonnas
- + Kiskja ankeedi sisestamine ja edastamine
- + Ulukiseire „nullaruannete“ esitamine
- + Jahise töölaud
  - + Hetkel aktuaalsete vaatlusandmete tabel
    - + teavitus uluki vaatlusperioodi algusest vaatluse alguse päeval
    - + uluki vaatlusperioodi lõpu teavitus vaatlusperioodi viimasel päeval
  - + Kinnitamata ulukiseire kirjed
  - + Jahilubade info halduri töölaual
    - + Ootel jahiloo taotluste arv
    - + Edastamata kiskja ankeet
    - + Tagastamata paberjahilubade arv
    - + Suurulukite kütmississtatistika 3 viimase päeva jooksul
- + Häirekeskuses registreeritud ulukiõnnetused
- + Metssigade kütmissisandmete edastamine

Lõppjärgus arendused

- +Jahitunnistuse andmete edastamine x-tee vahendusel Politsei- ja Piirivalveametile
- +Jahipidamisõiguse tasu andmete päring x-tee vahendusel
- +Trofee haldus
- +SAK uurimisalade info haldus
- +Ühisjahi haldus äpis

7. Sanitaar – ja hügieenikoolitus jahimeestele!

Koolitusinfo

Järgmine **Sanitaar- ja hügieenikoolitus** jahimeestele on kavandatud toimuma

6.-7. juuni 2024 (N/R)

Koolitus toimub veebis ja eeldab osalemist reaalajas.

Ajakava

neljapäev

9.45 - 10.00 sisenemine veebiruumi ja sissejuhatus

10.00 - 11.30 Anatoomia, füsioloogia ja käitumine / ESTA NAHKUR, PhD

11.30 - 12.00 lõunapaus

12.00 - 13.30 Ulukite parasiidid ja parasitaarhaigused / õpetaja MAARJA TAGEL

13.30 - 13.45 paus

13.45 - 15.15 Patoloogilised muutused looduslikes ulukites: elundite degeneratsioon, vereringehäiretest põhjustatud patoloogiad, kelmete haigused, seedetrakti patoloogia,

hingamiseldundite patoloogia, lihaste patoloogia, bakteriaalsete ja viiruslike ning parasitaarsete haiguste korral esinevad patoloogilised muutused, patoloogilise materjali võtmine laboratoorseteks uuringuteks / TÕNU JÄRVEOTS, mag (vet-med)

15.15 - 15.30 paus

15.30 - 16.15 jätkab TÕNU JÄRVEOTS, mag (vet-med)

reede

9.00 - 9.15 sisenemine veebiruumi ja sissejuhatus

9.15- 10.45 Ulukite viirushaigused, JULIA JEREMEJEVA, PhD

10.45 - 11.00 paus

11.00 - 12.30 Jahiohutus / TÕNIS KORTS, Eesti Jahimeeste Seltsi tegevjuht

12.30 - 13.00 paus

13.00 - 14.30 Looduslike ulukite liha turuleviimist reguleerivad looma- ja rahvatervist ning sanitaartingimusi käsitlevad õigusnormid. Hügieenireeglid. Ulukite lihaga ülekanduvad toidupatogeenid / professor MATI ROASTO, dr (vet-med)

14.30 - 14.40 paus

14.40 - 15.25 Test kogu kursuse teemade kohta. / professor MATI ROASTO, dr (vet-med)

Koolituse edukale läbijale väljastame tunnistuse, mille kehtivusaeg on 10 aastat.

Koolitus on tasuline, osavõtutasu 210 eurot.

Osalemissoovi korral on kindlasti vajalik õigeaegselt registreeruda.

Lähem info ja registreerumine lingilt:

https://ois.emu.ee/pls/ois!/tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=345&id_ay_toimimine=22485&systeemi_seaded=3,1,12,1,

Eesti Maaülikooli avatud ülikool

Fr. R. Kreutzwaldi 56/1 (III korrus, ruumid 303-306), 51006 Tartu

tel 731 3175, 5344 1844

e-post: avayl@emu.ee

8. Juhtide kevadine infopäev

Juhtide kevadine infopäev toimus 20. märtsil veebis. Sellel osales kaheksakümmend kuulajat üle Eesti.

Päeva ja teemade tutvustuse tegi tegevjuht Tõnis Korts. Päevakava sisaldas endas jahinduse olulisi teemasid, nagu: EJS-i juhatuse valimine, Pärnu ebaseaduslik jahipidamine, kokkutulek Rutjal 2024, hanede registreerimine Jahises, relvatoimingute riigilõivude tõus, väikeulukite nimekirja muudatus, jahieeskirjade muudatus, öösihik, jahikuninga medal ja jahikindlustus. Samuti räägiti uutest IT lahendustest EJS-is, SAK-i olukorrast ja tegevustest, EJS-i struktuuri teemast ja vibujahist metskitsele.

Presidendi ülevaade aktuaalsetest teemadest

EJS-i president Margus Puust tervitas kõiki ja tänas lõppenud hooaja eest ning ka SAK-iga võitlemise eest, sest metssigade küttimise täitsime 95%-liselt, mis on hea tulemus.

Puust rääkis lühidalt ka EJS-i struktuuri ülevaatamisest. Iga organisatsioon vaatab enda sisse aeg-ajalt ja see on normaalne. Tartu poolne initsiatiiv struktuur üle vaadata ja mõelda tuleviku üle on leidnud laia vastukaja, mis on väga hea. Kui arutatakse organisatsiooni tulevikku, siis kõik ettepanekud arutatakse läbi, ka need, mis esmapilgul kõige hullemad tunduvad. Puust arutles, et kas me enne seda volikogu kuhugi jõuame ja kas me üldse kuhugi jõuame, näitavad arutelud.

Margus Puust andis veel teada, et on otsustanud veel üheks vahetuseks kandideerida ja meeskonna kokku panna. Puust plaanib teha meeskonnas ka muudatusi. Endiselt on presidendi jaoks oluline kõikide maakondade esindatus, nagu see on tänases juhatuses. Sellest tulenevalt ootab ta maakondadest kandidaate, kellel oleks mandaat. Mandaat tähendab, et tal on maakonna EJS-liikmetest jahiseltside enamustoetus.

Puust peatus ka Pärnu juhtumil. See on kahjustanud väga oluliselt meie mainet ja ajakirjanikud jätkuvalt teemaga tegelevad. Kuidas see lõpeb, me ei tea ja täna näpuga kellelegi ei näita. Küll aga on meil õppida sellest juhtumist. Peame oma kogukonda sisse vaatama ja midagi teha pole, tegema oma kodus korrastust ja kui vaja ka puhastust. Siin tuleb olla julge ja tegus.

Kokkutuleku ülevaade

Edasi tutvustas jahinduse olulisi teemasid tegevjuht ja andis informatsiooni EJS-i kokkutuleku kohta Rutjal 12.-14. juulil 2024. See on põhimõtteliselt sama formaadiga kui siiani, aga seda korraldatakse koostöös Kaitseliiduga. Kaitseliidu osalemine toob palju värskust, uut ja huvitavat.

Sellel nädalal kinnitas EJS-i büroo ka esinejad, kelledeks on reedel 2 Quick Start, laupäeval Singer Vinger ja pühapäeval Ines akustilise kontserdiga. Tegevjuht tutvustas ka juhatuse poolt kehtestatud kokkutuleku piletite hindasid. Need on leitavad kodulehelt. Sisu toodab Rakvere Jahindusklubi Jaan Villaku meeskond ja korraldusliku poole pealt on abis partner Kuusk OÜ.

Heidutusjaht ja riigilõiv

Jaanus Põldmaa tutvustas haneliste heidutusjahi teemat. Ta kutsus jahimehi ülesse kevadisi hanesid põldudel registreerima Jahises, et teha seiret üle riigi ja saada parem ülevaade, mis tegelikult toimub. Tõsiseltvõetavaid andmeid hanede kohta kahjuks ei ole ja seetõttu on oluline, et registreerida haned põldudel, teha võimalusel fotod ja fikseerida need Jahises.

Peatuti ka relvadega seotus riigilõivude tõstmise plaanil. Algselt oli Siseministeeriumil plaan tõsta relvadega seotud riigilõive üle viie korra. Jahimeestel on jäänud mulje, et riik käsitleb jahirelva kui luksuseset. Samas eeldab riik, et võitleme sigade Aafrika katkuga, meile on riigi poolt tehtud kohustus küttida tuhandeid metssigu ja kohustuse mittetäitmist ähvardatakse sanktsioonidega. Kuidas saavad jahimeeste relvad, millega täidetakse suurt riigi ülesannet, olla luksusesemed. Sellest ei saa keegi hästi aru.

Kohe, kui EJS sai teada drastilisest riigilõivude tõusust, otsustati anda ministeeriumile oma sisend selle plaani osas. Tänu ministeeriumi heale koostöövalmidusele see ka õnnestus ja toimus ühine nõupidamine, kus saime oma sisendi eelnõusse anda. Selle tulemusel vähendati oluliselt, ligi poole võrra, plaanitavate riigilõivude määra.

Ka EJS-i juhatuse arutas riigilõivude tõusu juhatuse koosolekul ja otsustati saata arvamus eelnõule, et need suurused, mille võrra plaanitakse lõive tõsta, on ikkagi liialt kõrged.

Väikeulukite nimekirja muudatus ja terioloogide ettepanekud

Räägiti ka väikeulukite nimekirja vähendamise kohta jahieeskirjades. Ornitoloogid olid pöördunud kliimaministeeriumi poole, et välja võtta väikeulukite nimekirjast kõigepealt seitse liiki ja siis viis veel. EJS sai plaanist teada meedia kaudu ja siis tuli eelnõu, mille läbivaatamiseks ja kooskõlastamiseks anti neli tööpäeva ja vahel oli vabariigi aastapäeva nädalavahetus. Selline praktika ei ole kooskõlas ei keskkonnaalaste otsuste tegemise hea tavaga, ega ka Arhusi

konventsiooniga, mis annab kodanikele ja organisatsioonidele õiguse osaleda keskkonnaliste otsuste vastuvõtmises. Neli tööpäeva suure organisatsiooni puhul, mille juhatuse koosolekud on kord kuus, ei ole piisav, et asja arutada ja otsus vastu võtta.

Siiski EJS tegutses kiiresti, saadi vajalikud ekspertide arvamused, mis ei toetanud seda praktikat. Arvamuse saatis ka jahimeeste katusorganisatsioon FACE, mis soovitas siseriiklikke ennatlikke otsuseid mitte vastu võtta, aga teha rahvusvahelist koostööd sellel teemal.

Huvitav on see, et need liigid, mida välja võeti ja veel plaanitakse võtta, nende arvukust jahipidamine ei mõjuta. Mõjutavad hoopis teised faktorid. Seega jääb arusaamatuks, milleks selliseid otsuseid tehakse, kus põhjuse ja tagajärje vahel seos praktiliselt puudub. Siiski Kliimaministeerium arvestas jahimeeste seltsi ettepanekut nurmkana osas ja jättis selle esialgu väikeulukite nimekirja. EJS väga loodab, et selline otsuste vastuvõtmise praktika ei jätku ja edaspidi toimub huvigruppide sisuline kaasamine, nii nagu õiguslikud regulatsioonid seda ette näevad.

Samuti arutati Eesti terioloogia selts (ETS) ettepanekuid jahieeskirjade muutmiseks. Nad esitasid need kliimaministeeriumile, kes need meile edastas. ETS on teinud järgmised ettepanekud: Põdrajahi algus on 1. oktoober, metskitse jaht on juulikuus keelatud, hundijaht kahjustuskohas kahjustuse vältimise eesmärgil algab 1. oktoobril ja tavapärase jaht 1. detsembril ning peibutusjaht on keelatud, šaakali jahiperioodi algus on 1. oktoober, kährikut ja minki ei jahita aprillis, mais, juunis ja juulis, saarmas lisada väikeulukite nimekirja ja lubada kaaspüügina koprajahil püünisrauaga, koprajaht lõpeb 31. märtsiga, keelatud on kasutada astmelauuga eluspüügilõkse.

Neid ettepanekuid arutas ka EJS-i juhatuse oma märtsikuu koosolekul ja leidis, et need ei ole põhjendatud. Leiti, et saarmat puudutav ettepanek on asjakohane, teiste koha pealt on vaja põhjalikke selgitusi, miks need on vajalikud ja missugused mõjud nendega kaasnevad.

Arutati ka kaugel on öösihiku kasutuselevõtt. See on endiselt takerdunud keskkonnaametis. Samas on SAK aktiivne Põhja-Lätis ja katku juhtumitest raporteeritakse ka Lõuna-Eestis. EJS, EEML, ETKL, EPKK ja tõusigade aretusühistu on saatnud kliimaministrile ühise kirja, kus uurib, missugune on riigi plaan seoses aktiivselt leviva SAK-iga ja miks ei rakendata seadusandja poolt vastuvõetud seaduseparandusi. Nende seadusemuudatuste eesmärk oli just võimaldada kaasaegse vahendi öösihiku kasutuselevõtt SAK-i vastases võitluses. Seda arutati põhjalikult riigikogu keskkonna komisjonis.

Kliimaministeerium on kirja saatjatele teatanud, et kutsub lähiajal kokku nõupidamise, kus seda teemat arutatakse.

Muu aktuaalne

Tegevjuht andis osalejatele info, et tellitud on jahikuninga medalid. See idee tuli Ida-Virumaalt Marko Vinnilt. Kui medalid on käes, antakse läbi listi sellest teada ja soovijad saavad oma seltsile neid tellida.

Anti ka infot jahikindlustuse kohta. Läbirääkimised on käinud Leedukatega firmaga Colemont, kes esindavad Lloyd kindlustust. Eesti jahimeestele on tehtud hea pakkumine, aga see hakkab kehtima, kui vähemalt tuhat jahimeest on kindlustatud. Keskus tegeleb sellega edasi.

Edasi räägiti uutest IT lahendustest. Ettekande tegi EJS-i IT projektijuht Karri Urban. Karri rääkis, missugused projektid on töös ja mida uut on jahimeestele tulemas.

Karri alustas statistilisest ülevaatest tutvustades lõppenud jahihooaja tegevuste mahte. Teine teema olid uuendused, mis on värskelt valminud. Ta tuletas jahimeestele meelde, et jahitunnistust saab e-taotluse abil pikendada. Kolmandaks tutvustas projektijuht arendusi, mis on lõpusirgel.

Seakatku olukorra ülevaade

SAK olukorrast Eestis ja mujal rääkis Helen Prommik PTA-st. Ta tutvustas metssigade seiret kümne aastast perioodi, 2014-2024.

Maakond (proovivõtu koht)	Uuritud loomad				Positiivsed loomad		
	Kokku	lõpnud	kütitud	hukatud/ hukkunud	PCR	serol	neist PCR ja serol pos
Harju maakond	394	2	392			4	
Hiiu maakond	540	2	538				
Ida-Viru maakond	547	3	541	3	2	3	
Jõgeva maakond	104		103	1			
Järva maakond	347	1	346				
Lääne maakond	236		236				
Lääne-Viru maakond	601	3	597	1	3	8	1
Põlva maakond	355	10	344	1	12	9	
Pärnu maakond	291	1	287	3			
Rapla maakond	247		247				
Saare maakond	1293		1293			3	
Tartu maakond	707		700	7	1	2	
Valga maakond	824		822	2			
Viljandi maakond	202		202				
Võru maakond	717	13	704		21	12	3
KOKKU	7405	35	7352	18	39	41	4

Maakond (proovivõtu koht)	Uuritud loomad				Positiivsed loomad		
	Kokku	lõpnud	kütitud	hukatud/ hukkunud	PCR	serol	neist PCR ja serol pos
Harju maakond	142		142				
Hiiu maakond	206		206				
Ida-Viru maakond	29	2	27				
Jõgeva maakond	21		21				
Järva maakond	206		206				
Lääne maakond	94		94				
Lääne-Viru maakond	80	1	79				
Põlva maakond	142	1	141		1		
Pärnu maakond	193		193				
Rapla maakond	116		116				
Saare maakond	572		572				
Tartu maakond	71		71				
Valga maakond	120		119	1			
Viljandi maakond	95		95				
Võru maakond	259		259		5		
KOKKU	2346	4	2341	1	6	0	0

Kütitud metssigadel tehakse viiruse uuringud järgmiselt:

Kõik kütitud metssead SAKi viiruspositiivsetes maakondades kuni kolm kuud on möödunud positiivsest leiust (nii 2023. a omadest kui 2024. a lisanduvatest),

Kõik kütitud metssead nendes Läti piiri lähedastes jahipiirkondades (määratud PTA poolt) nii kaua kuni on möödunud kolm kuud viimasest sigade Aafrika katku viiruse leiust vastavatest Eestiga piirnevatest Läti aladest,

Need kütitud metssead, kelle rümbad viiakse lihatööstusesse.

Helen Prommik palus tähelepanu juhtida järgmistele asjaoludele:

Kaaskirja korrektne ja täielik täitmine. Täita tuleb:

Proovivõtu kuupäev,

Jahipiirkond.

Emiste organproovid

Tasu maksmine organproovi toomise kuu järgi, mitte looma küttimise kuu järgi,

Tuua PTA esindusse ära mõistliku aja jooksul (2023. a proovid võiks 2024. a esimeste kuudega toodud olla).

Tasustamine

Lepingus ettenähtud ulatuses (st kütitud metssealt võetud proov peab pärinema aladelt kust SAK-i viirusuuring kütitud metsseal on kohustuslik või rümp viiakse lihatööstusesse).

Helen Prommik peatus ka metsigade peibutussöötmisel. Varasemalt oli lisa söötmine Keskkonnaameti käskkirjaga keelatud (lubatud oli peibutussöötmine). Õiguskantsler tegi otsuse 2022. a detsembrist, et KeA-l puudub selliseks regulatsiooniks pädevus. Sellest tulenevalt 2024. aastal tehakse lisa söötmisekeelu otsus PTA otsusega. Hetkel käib PTA juristidega sõnastuse osas arutelu. Sisu jääb samaks, mis varasemalt oli KeA käskkirjaga kehtestatud.

Struktuuri arutelu

EJS-i struktuuri teemadel rääkis Andres Onemar. Ta tutvustas, kust see ülesanne juhatusele tuli.

See tuli EJS-i volinike koosolekult 17.06.2021. a, kus otsustati, et toetatakse ja arendatakse maakondlikke keskusi, tehakse vastastikku kasulikke koostööd ja abistatakse üksteist, kindlustatakse vajalike haldusteenuste osutamine kohtadel. Samuti vaadatakse üle EJS-i ja maakondlike organisatsioonide rollijaotuste täpsustamine ja omavahelise halduskoormuse täpsem jagamine. Aga ka maakondlike keskuste koostöö suurendamine kohalike omavalitsuste, volikogude ja muude huvigruppide tasandil.

Andres Onemar tutvustas ka ajakava. EJS-i juhatus kinnitas 8. veebruaril kokkulepitud tegevuskava ja suunad. EJS korraldab maakondades tegevuskava ja suundade tutvustamise ja arutelu läbi piirkonna juhtide, kaasates EJS juhatuse liikmed 15. veebruarist kuni 31. märtsini.

EJS-i juhatus teeb aprillikuu koosolekul kokkuvõtted ettepanekutest ja kinnitab EJS volikogule esitatava tegevuskava ja suunad.

Maikuu toimival EJS-i volikogu koosolekul esitab valitud juhatuse esimees volikogule aruteluks ja otsustamiseks juhatuse poolt kinnitatud tegevuskava ja suunad.

EJS-i juhatus jätkab arutelu maakonna tasandi teenuste ühtlustamise üle ja tasuliste teenuste arendamise üle nii EJS-i liikmete kui mittekuuluvate jahimeeste teenindamiseks ning esitab tegevuskava 2025. aasta volikogule. See on praegune plaan ja kas ja mis otsuste juurde jõutakse, seda näitab juba aeg.

Vibujaht metskitsele

Lõpuks tutvustas Rita Anette Kohava vibujahi projekti metskitsele. Kohava sõnul on FACE tunnistanud vibujahi jätkusuutlikuks jahipidamise vormiks, mis panustab ulukipopulatsiooni arvukuse reguleerimisse, kaasa arvatud ulukikahjude ennetusse ja haiguste vältimisse eelkõige linna (lähedastes) piirkondades, kus vibujaht võib olla turvaline alternatiiv liikide reguleerimiseks. EL-i looduslike elupaikade direktiiv, EL-i linnukaitse direktiiv ja Berni konventsioon ei takista Euroopa riikidel jahivibu ja noolega jahipidamise võimaldamist ja see jahipidamise meetod on ka selgesõnaliselt tunnustatud Euroopa Nõukogu jahipidamise ja bioloogilise mitmekesisuse hartas.

Kohava tutvustas ka Soome võrdlevat uuringut valgesaba-pampahirvede küttimisest jahivibu ja tulirelvaga 2019-2023 ja Taani vibujahiuringuid metskitsele 1999-2004 hirvedele 2018-2021.

Taani Looduskaitse Nõukogu (Taani Põllumajanduse ja Toidu Nõukogu, Taani Jahimeeste Selts, Taani Looduskaitse Ühing, Taani Ornitoloogia Ühing, Taani Metsäühing, Taani Loomakaitse, Taani Vabaõhunõukogu) ettepanekul seadustati vibujahi kõikidele hirveliikidele 1. jaanuaril 2024. aastal.

Lõpetuseks tutvustas Kohava vibujahi maailmakaarti.

Lugupidamisega

Marko Vinni

IVJS juhatuse esimees

